ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING INVESTORS' TRADE OF INITIAL PUBLIC OFFERING (IPO) SHARES IN BANGKOK

เมลินญาน์ รุ่งพีรวรพนธ์

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Maylinya Rungperaworapon

E-mail: 6514155010@rumail.ru.ac.th

Department of Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มนักลงทุนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ (1) สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) สถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One way ANOVA) และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของนักลงทุน ด้านเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) แตกต่างกัน และปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของนักลงทุน ด้านอายุ ด้านการศึกษา ด้านสถานะภาพ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านประสบการณ์การลงทุน และด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุน แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ไม่แตกต่างกัน (2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่ผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) (3)ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และด้านโลกาภิวัฒน์ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO)

คำสำคัญ: หุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก, IPO, ประสบการณ์การลงทุน

ABSTRACT

This research aimed to (1) study the factors affecting the purchase of initial public offering (IPO) shares by investors in Bangkok, (2) study the factors affecting the purchase of initial public offering (IPO) shares by investors in Bangkok, classified by personal data factors, and (3) study marketing mix factors and external factors that affect the behavior of investors who were interested in IPO shares trading in Bangkok. The research utilized a sample group of 400 investors residing in Bangkok. To analyze the data, the researcher opted to gather information through a questionnaire. The collected data would be used in the following analyses: (1) descriptive statistics, encompassing percentage, frequency, and standard deviation; and (2) inferential statistics, including t-test, one-way analysis of variance, and Multiple Regression Analysis.

The research findings indicated that (1) Various personal factors, such as gender, had different effects on investors' decisions to trade IPO stocks. On the other hand, factors

like age, education, marital status, average monthly income, investment experience, and influences on investment decisions did not have varying effects on the decision to trade IPO stocks. (2) The decision to purchase shares offered for sale for the initial public offering (IPO) was affected by certain marketing mix factors. Specifically, price and distribution channels affected this decision, while product and promotion did not. (3) External factors such as politics, economics, and globalization also influenced the decision to trade IPO shares.

Keywords: Initial Public Offering (IPO) Shares, Marketing Mix Factors, Investment Experience

บทนำ

การฟื้นตัวหลังจากเกิดโรคระบาด พบว่า เศรษฐกิจโลกเริ่มมีสภาวะถดถอย ส่งผลต่อเศรษฐกิจไทยอาจเผชิญกับสภาวะเงินเฟ้อ ค่าครองชีพสูงขึ้น คนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบและมีปัญหาการเงิน จึงมองหาโอกาสในการหารายได้ช่องทางใหม่ๆ ซึ่งหนึ่งในช่องทางนั้นก็คือ การลงทุน (Investment) คือ การทำให้ทรัพย์สินที่มีอยู่งอกเงยขึ้นมา และสร้างผลตอบแทนกลับมาให้กับผู้ลงทุน โดยหุ้นสามัญ (Common Stock) เป็นหนึ่งในการลงทุนที่ได้รับความนิยม ซึ่งรูปแบบหนึ่งการออกหุ้นคือ ตลาดหลัก (Primary Market) หมายถึง การซื้อขายก่อนหุ้นจะเข้าตลาดเป็นราคา IPO ซึ่งเงินในส่วนนี้จะนำไปเพิ่มทุนให้กับบริษัท

หุ้น IPO (Initial Public Offering) คือ หุ้นที่มีการซื้อขายเป็นครั้งแรกให้กับประชาชน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะมีข้อกำหนดพื้นฐานถึงคุณสมบัติของบริษัทที่ต้องการเข้ามาจดทะเบียน ซึ่งลักษณะของหุ้น IPO เป็นหุ้นใหม่ที่เพิ่งจะมีการซื้อขายในตลาด ดังนั้นความแตกต่างเมื่อเทียบกับหุ้นโดยทั่วไปคือ การที่หุ้นยังไม่เคยซื้อขาย จึงทำให้ไม่มีราคาตลาด ทำให้ราคาหุ้นสามารถวิ่งขึ้นไปได้เรื่อย ๆ หรือในทางตรงข้ามหุ้นอาจจะมีราคาต่ำจองได้เป็นระยะเวลานาน จากลักษณะดังกล่าวทำให้หุ้นใหม่ที่เพิ่งเข้าตลาดจึงเป็นที่นิยมของนักเก็งกำไร

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ทราบว่านักลงทุนพิจารณาปัจจัยใดบ้างมาพิจารณาการซื้อ ให้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่

สนใจจะลงทุน สามารถนำปัจจัยที่ได้มาประกอบการตัดสินใจลงทุนในอนาคต และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อจัดการและบริหารความเสี่ยงจากการซื้อขายอย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตงานวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ขอบเขตของประชากร กลุ่มนักลงทุนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

2. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุน และปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยภายนอกได้แก่ ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และด้านโลกาภิวัตน์

3. ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO)

4. ขอบเขตระยะเวลา การดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2567

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะลงทุน สามารถนำปัจจัยที่ได้มาประกอบการตัดสินใจลงทุนในอนาคต และนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อจัดการและบริหารความเสี่ยงจากการซื้อขายได้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและพัฒนา ต่อยอดการทำวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

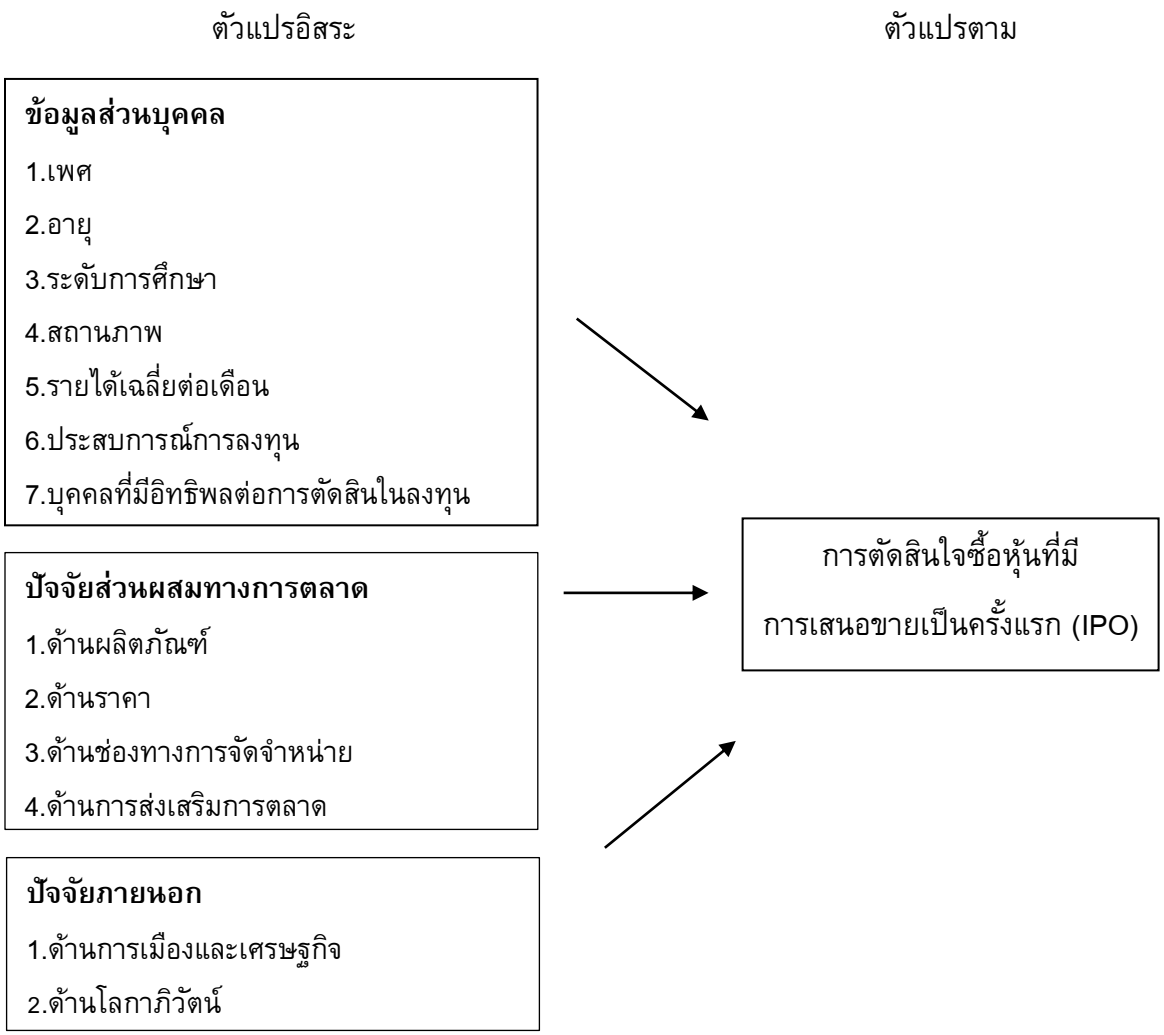

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับของรายได้ ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินในลงทุน น่าจะทำให้ การตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ต่างกัน

2. ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด น่าจะมีผลต่อ การตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO)

3. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และด้านโลกาภิวัฒน์ น่าจะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) คือ การวิเคราะห์ตัวแปรทางการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมาย มักมีการกำหนดส่วนผสมทางการตลาดโดยใช้หลัก 4 P ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด แล้วนำไปพิจารณาเพื่อช่วยให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (Kotler, 1997 และ McCarthy, 1960 และศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2549)

ทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ภายนอก (External environment) องค์กรสามารถทราบถึงปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยเหล่านั้นว่าส่งผลกระทบต่อธุรกิจในด้านใดบ้าง (โสภณ แย้มกลิ่น, 2024) ซึ่งปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับการลงทุน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านโลกาภิวัตน์

ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัลยรัตน์ ใจกล้า และบุฏกา ปัณฑุรอัมพร (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหุ้นไทยของนักลงทุน Gen Y พบว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ ส่งผลต่อความไม่แน่นอนของตลาดของนักลงทุน GEN Y มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัย นักลงทุน GEN Y ให้ความสำคัญกับด้านสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น โรคติดต่อร้ายแรง, การก่อการร้าย/สงคราม, ภัยธรรมชาติรุน, และเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทย มองว่าส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการตัดสินใจลงทุน ในด้านความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

วลัยทิพย์ รุ่งโรจนาธร (2561) ได้ศึกษา ผลกระทบของราคาน้ำมันต่อผลตอบแทนส่วนเกินดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปรียบเทียบก่อนและหลังวิกฤติราคาน้ำมันเมื่อค้นพบน้ำมัน

หินดินดาน (Shale oil) พบว่า ราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อผลตอบแทนส่วนเกินดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิกฤติราคาน้ำมันช่วงหลังวิกฤติราคาน้ำมันจากหินดินดานมักเกิดจากสาเหตุอุปทานน้ำมันล้นตลาด และข่าวความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนสูงขึ้นจากช่วงก่อนวิกฤติราคาน้ำมันจากหินดินดาน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยผลตอบแทนส่วนเกินเป็นลบเหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะมีเพียงวิกฤติราคาน้ำมันลงที่ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยผลตอบแทนส่วนเกินเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญ

วาสิตา แก้วศรี (2566) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พบว่า ในด้านเพศทำให้การตัดสินใจลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการที่มีเพศต่างกันนั้น มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทุน เพราะแต่ละเพศจะมีความต้องการที่แตกต่างกันไป ส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษาและรายได้ ทำให้การตัดสินใจ ลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ไม่แตกต่างกัน

ศุภลักษณ์ บุญส่ง (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading พบว่า ความสัมพันธ์ด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับประสบการณ์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้การซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านความปลอดภัยของระบบมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจเลือกใช้ วิธีการซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

อรรถเดช เทพชัยธนะวงศ์ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและความปลอดภัยในกำไรซื้อ-ขายกองทุน ส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในหน่วยลงทุนต่างประเทศมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงลบ ต่อการตัดสินใจลงทุนในหน่วยลงทุนต่างประเทศ เป็นอันดับสุดท้าย เนื่องจากการจัดกิจกรรมหรือรายการส่งเสริมการขายมากไปนั้น จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน เพราะแสดงถึงความไม่เป็นที่นิยมของกองทุนนั้น โดยการจัดกิจกรรมมากเกินไป

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้สูตรคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากรของ W.G.Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

การเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามผ่านทางรูปแบบออนไลน์ ผ่าน Google Form และ Social Network ได้แก่ Facebook Messenger และ LINE เป็นระยะเวลาการเก็บ 3 เดือน

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. ศึกษาจากบทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. ออกแบบคำถามให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากตรวจสอบแล้วผู้วิจัยทำการปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

4. ทดสอบในเรื่องความตรงของข้อมูล และการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้ Cronbach's alpha coefficient เพื่อใช้ในการทดสอบระดับความน่าเชื่อถือของข้อมูล จากแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้กับประชากรก่อนทำการศึกษา (Pre-Test) จำนวน 40 คน และควรมีค่า Cronbach's alpha coefficient มากกว่า 0.70

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา

ใช้ค่าร้อยละและความถี่ในการอธิบายตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับของรายได้ ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินในลงทุน

ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายตัวแปรด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ด้านโลกาภิวัตน์ และการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO)

2. สถิติอนุมาน

เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) จำแนกตาม เพศ จะใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test

เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับของรายได้ ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อ

การตัดสินในลงทุน จะใช้สถิติการทดสอบแบบ One way ANOVA และหากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยสถิติ LSD

เพื่อศึกษาปัจจัยได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) จะใช้สถิติการทดสอบแบบ Multiple Regression

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การตัดสินใจของนักลงทุนต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ในภาพรวม ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยภายนอก รองลงมาคือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

2. ข้อมูลส่วนบุคคล ด้านเพศ แตกต่าง มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุน แตกต่าง มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ไม่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านราคามีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาดไม่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) และปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และด้านโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05

4. นักลงทุนที่ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.3 และเพศชาย ร้อยละ 35.8 พบว่า มีช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 31-40 ปี ร้อยละ 50 มีการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญาตรีมากสุด ร้อยละ 64.8 ส่วนใหญ่มีสถานะโสด ร้อยละ 46.8 ช่วงระดับรายได้เฉลี่ยส่วยใหญ่ คือ 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 37.5 มีประสบการณ์ลงทุนน้อยกว่า 1ปี มากที่สุดที่ ร้อยละ 40 และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนคือ ตนเองมากที่สุด ร้อยละ 48

อภิปรายผลการวิจัย

1. การตัดสินใจของนักลงทุนต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ในภาพรวม ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยภายนอก พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ได้รับความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านโลกาภิวัตน์ รองลงมาคือ ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล จันทร์แก้วเดช (2562) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยแวดล้อมในการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรองลงมาคือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ได้รับความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมาคือ ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ วนิดา รักษ์ถาวรนันท์ (2562) ที่ได้ศึกษาส่วนประสมการตลาดและผลตอบแทนจากการลงทุนที่ส่งผลต่อการลงทุนกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) พบว่า นักลงทุนทั่วไปที่ซื้อกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาด อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ข้อมูลส่วนบุคคล ด้านเพศ ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ด้านเพศมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพศชายมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจลงทุนในหุ้น IPO มากกว่าเพศหญิงอาจเนื่องมาจาก เพศชายจะมีลักษณะนิสัยที่ชอบความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถเดช เทพชัยธนะวงศ์ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับการตัดสินใจลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายจะมีการตัดสินใจลงทุนสูงกว่าเพศหญิง ซึ่งอาจจะมองได้ว่าเพศชายเป็นเพศที่มีความกล้าได้กล้าเสียชอบความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง

ข้อมูลส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การลงทุน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินในลงทุน ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผลิตภัณฑ์ ก่อนการตัดสินใจลงทุนได้ง่ายขึ้น และค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่ม

ตัวอย่างที่ตอบคำถามมากสุดอยู่ที่ 31-40 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ยอมรับความเสี่ยงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสิตา แก้วศรี (2566) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา และรายได้ ทำให้การตัดสินใจลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านประสบการณ์การลงทุน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ บุญส่ง (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับประสบการณ์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้การซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นักลงทุนสามารถเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ จากผู้มีประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความรู้ในการลงทุนเองได้ โดยอาจจะไม่ต้องใช้เวลาศึกษาและใช้ประสบการณ์

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านราคามีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นักลงทุนหันให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในช่องทางการลงทุน เพื่อป้องกันเหตุจากมิจฉาชีพที่กำลังระบาดในปัจจุบัน และนำไปสู่การสูญเสียทรัพย์สิน ส่วนด้านราคาเนื่องจากค่าเฉลี่ยประสบการณ์การลงทุนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามมากสุดอยู่ที่ น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งราคาอาจเป็นปัจจัยที่ดึงดูดมากกว่า จากความรู้สึกแรกที่มองจากตัวเลขก่อนการศึกษาข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถเดช เทพชัยธนะวงศ์ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและความปลอดภัยในกำไรซื้อ-ขายกองทุน เป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจลงทุน แสดงถึงนักลงทุนคาดหวังอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมจากการลงทุน และเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจว่าจะลงทุนในกองทุนนั้นหรือไม่ โดยอยู่ภายใต้พื้นฐานของความปลอดภัยในการซื้อขาย

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นักลงทุนมีแนวโน้มศึกษาและลักษณะการซื้อตามรีวิวจากผู้มีชื่อเสียง หรือผู้เชี่ยวชาญจากสื่อโซเชียลมีเดียมากกว่า เพราะรู้สึกว่าไม่ได้มาจากการโฆษณา อีกทั้งการโฆษณาที่เยอะเกินไปอาจทำให้นักลงทุนรู้สึกเหมือนโดนยัดเยียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถเดช เทพ

ชัยธนะวงศ์ (2558) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงลบต่อการตัดสินใจลงทุนในหน่วยลงทุนต่างประเทศ เนื่องจากการโฆษณา หรือการจัดอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการลงทุนที่มากเกินไป จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน เพราะแสดงถึงความไม่เป็นที่นิยมของกองทุนนั้น แต่ด้านผลิตภัณฑ์ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ บุญส่ง (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ในการใช้งานมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ วิธีการซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ปัจจุบันหุ้น IPO ที่ออกโดยบริษัทใหญ่หรือมีชื่อเสียงมีจำนวนลดลง หรือบริษัทดังกล่าวอาจจะให้สิทธิเฉพาะผู้ที่ถือหุ้นบางตัวของบริษัทเท่านั้น อีกทั้งในช่วงหลังที่ผ่านมาพบว่า ราคาของ IPO หลังเข้าตลาดมีแนวโน้มเป็นลบ จึงทำให้นักลงทุนเลือกลงทุนโดยพิจารณาจากปัจจัยอื่นๆแทน

4. ปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและเศรษฐกิจ และด้านโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยรัตน์ ใจกล้า และบุฎกา ปัณฑุรอัมพร (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหุ้นไทยของนักลงทุน Gen Y พบว่านักลงทุน GEN Y ให้ความสำคัญกับด้านสภาพแวดล้อมภายนอก การก่อการร้าย/สงคราม เช่น สงครามระหว่างรัฐ, ภัยธรรมชาติรุนและเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทย มองว่าส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการตัดสินใจลงทุน ในด้านความเสี่ยงและความไม่แน่นอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยทิพย์ รุ่งโรจนาธร (2561) ได้ศึกษา ผลกระทบของราคาน้ำมันต่อผลตอบแทนส่วนเกินดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปรียบเทียบก่อนและหลังวิกฤติราคาน้ำมันเมื่อค้นพบน้ำมันหินดินดาน (Shale oil) พบว่า ราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อผลตอบแทนส่วนเกินดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิกฤติราคาน้ำมันช่วงหลังวิกฤติราคาน้ำมันจากหินดินดานมักเกิดจากสาเหตุอุปทานน้ำมันล้นตลาดและข่าวความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนไปของราคาน้ำมันได้ส่งผลต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่างกันด้วยเช่นกัน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยผลตอบแทนส่วนเกินเป็นลบเหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะมีเพียงวิกฤติราคาน้ำมันลงที่ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยผลตอบแทนส่วนเกินเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นักลงทุนหรือผู้ที่สนใจในการลงทุนควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในช่องทางการลงทุน เพื่อป้องกันมิจฉาชีพ และนำไปสู่การสูญเสียทรัพย์สิน รวมไปถึงระบบการซื้อ-ขายที่มีความเสถียร และระบบในการแก้ไขปัญหาหลังการซื้อ-ขายให้แก่ลูกค้าได้

2. ด้านราคา นักลงทุนควรศึกษาและทำความเข้าใจในธุรกิจของบริษัทก่อนที่จะเข้าไปลงทุนทุกครั้ง และไม่ควรรีบร้อนตัดสินใจเพราะหุ้นมีราคาน่าดึงดูด ในช่วงแรกๆ ของการซื้อขายนั้น จะมีการเก็งกำไรอยู่ค่อนข้างสูง ทำให้ราคาหุ้นมีความผันผวนมาก ผลตอบแทนของหุ้น IPO ที่เข้ามาซื้อขายวันแรกก็มีทั้งบวกและลบตามพื้นฐานและกระแสข่าวที่เกี่ยวข้องกับบริษัท

3. ด้านผลิตภัณฑ์ นักลงทุนควรศึกษาและอ่านข้อมูลจากหนังสือชี้ชวน บทวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจธุรกิจโอกาสการเติบโต รวมถึงความเสี่ยงของบริษัท เพื่อดูให้แน่ใจว่าหุ้น IPO มีโอกาสทำราคาสูงขึ้นเมื่อเข้าสู่ตลาด รวมถึงประเมินข้อมูลอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น P/E Ratio จะเป็นค่าที่จะสะท้อนการเติบโตในอนาคตของบริษัท รวมถึงการให้ข้อมูลจากผู้จัดการการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด บริษัทผู้ออกขายควรดูความเหมาะสมในการจัดรายการส่งเสริมการขาย ซึ่งต้องมีปริมาณที่เหมาะสม โดยอย่าทำมากเกินความจำเป็นจนส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน ส่วนผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลจากหลากหลายช่องทาง และตรวจสอบความถูกต้องและน่าเชื่อถือ มีข้อมูลเท็จจริง เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน

5. ด้านโลกาภิวัตน์ นักลงทุนจำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ให้ทันต่อสถานการณ์ของโลก ทั้งภาวะเศรษฐกิจ และวิกฤตการณ์สำคัญต่างๆ เพื่อที่จะได้ลงทุนในจังหวะที่เหมาะสม รวมถึงต้องกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงหรือการลงทุนในสินทรัพย์ที่คาดว่าจะรักษาเงินต้นหรือเพิ่มมูลค่าในช่วงเวลาที่สภาวะเศรษฐกิจเกิดการผันผวนได้

6. ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ นักลงทุนสามารถใช้การเติบโตของ GDP วิเคราะห์ทิศทางการลงทุนในอนาคตได้ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจ และสำคัญต่อทิศทางการลงทุน ทั้งนี้ควรพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย เพื่อจะได้มุมมองการลงทุนที่ครบทุกมิติ โดยสามารถเข้าอ่านบทวิเคราะห์หุ้นรายตัวที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักลงทุนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพ ในการวิจัยครั้งหน้าควรทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้นในเขตภูมิภาคอื่นๆ เพื่อให้ได้ความหลากหลาย

ของข้อมูล และศึกษาปัจจัยตัวแปรอิสระอื่นๆที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหุ้นที่มีการเสนอขายเป็นครั้งแรก (IPO) เพื่อให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่ส่งผล และสามารถนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และเป็นแนวทางการพิจารณาการตัดสินใจเลือกซื้อของนักลงทุน

เอกสารอ้างอิง

กัลยรัตน์ ใจกล้า และบุฏกา ปัณฑุรอัมพร. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหุ้นไทยของนักลงทุน Gen Y. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะบริหารธุรกิจ.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). GDP คืออะไร? ทำไมกระทบตลาดหุ้นทุกที?. สืบค้นจาก https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/333-investhow-gdp

ทีมงาน Skilling. (2567). การเก็งกำไรและการลงทุน: คู่มือสำหรับผู้เริ่มต้นปี 2024. สืบค้นจาก https://shorturl.asia/LjUxi

ธนพล จันทร์แก้วเดช. (2562). พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะบริหารธุรกิจ.

บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสท์ เอกซ์ จำกัด. (2566). การออมทรัพย์กับการลงทุนต่างกันอย่างไร. สืบค้นจาก https://shorturl.asia/qIDh1

วลัยทิพย์ รุ่งโรจนาธร. (2561). การศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันต่อผลตอบแทนส่วนเกินดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เปรียบเทียบก่อนและหลังวิกฤติราคาน้ำมันเมื่อค้นพบน้ำมันหินดินดาน (Shale oil). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.

วนิดา รักษ์ถาวรนันท์. (2562). ส่วนประสมการตลาดและผลตอบแทนจากการลงทุนที่ส่งผลต่อการลงทุน กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF). บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วาสิตา แก้วศรี. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทุนของข้าราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะบริหารธุรกิจ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธีระฟิมร์และไซเท็กซ์.

ศุภลักษณ์ บุญส่ง. (2560).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Algorithmic Trading. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์

โสภณ แย้มกลิ่น. (2024). STEEP Analysis คืออะไร. สืบค้นจาก https://shorturl.asia/wEBMP

อรรถเดช เทพชัยธนะวงศ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหน่วยลงทุนประเภทกองทุนต่างประเทศของกลุ่มคนทำงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.

Kotler P. (1997). Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation and

McCarthy, (1960). Basic Marketing: A Managerial Approach. City: Homewood. R. D. Irwin.

Mr. Serotonin. (2564). IPO คืออะไร? เรื่องที่นักลงทุนต้องรู้ก่อนซื้อหุ้น. สืบค้นจาก https://www.finnomena.com/mrserotonin/what-is-ipo/

W.G. Cochran. (1953). Sampling Techniques. New York, John Wiley & Sons.